

Гроші на любов

Микола Кульчицький

Отримавши вистражданий диплом інженера-механіка, перед відправкою на роботу за направленням у російську глухомань, Льонька Ушаков навідав батьків, що мешкали у Конотопі. Приїхав у піднесеному стані, з відчуттям, що ось-ось, незабаром, розпочнеться його довгоочікуване справжнє доросле життя. Прибув з Одеси нічним потягом і зранку, об одинадцятій, вже стовбичив на сходах заводського Дому культури, аби похизуватися перед закоснілими завсідниками клубної більярдної своєю розкутістю. На щойно навченому інженері в обтяжку сиділи японські синьо-блакитні джинси, придбані ним за сто доларів у моряка далекого плавання. У ті часи такий одяг і для Одеси не був ординарним, що вже казати про Конотоп, де таких штанців ще не бачили.

Більярдисти затримувались, але Льонька не нудьгував: до нього підійшла жагуча брюнетка, в якій він упізнав Риту, солістку джазової групи, де він колись грав на трубі.

— Льоню, це ти? Який ти став звабливий! Це така мода зараз в Одесі?

— І не тільки. Увесь цивілізований світ віддає перевагу джинсам.

Дивилася "Чудову сімку"? Чи до Конотопу ще не дійшло?

— Хіба я маю час дивитися? Я ж мати-одиначка. Семен мене покинув.

— Овва! Усе ж можна виправити. Марго, я ось їду за направленням до Костроми, там обіцяли житло...

— Не поспішай, Льончику. Я ж кажу: у мене немовля. Тут мені мама допомагає... Тобі потрібне чуже горе?

— Я в тебе закохався, ще коли ти співала "Мамбо італьяно". Після другого куплету йшло соло труби, і від захоплення тобою "Ре" третьої октави бралось мені легко і дзвінко. А поки що запрошую поїхати зі мною на Сейм з ночівлею.

— Це, як мама скаже...

Зранку той, що звичайно полюбляв спати до обіду, підвівся наче на

екзамен. Ухопивши на ходу чашку чаю, побіг до заводського спортзалу і випросив у завідувача Жори Смотряєва на пару днів безоплатно двомісну туристичну палатку. Перерахував наявні, видані в інституті гроші і відокремив частку, якої вистачило на дві пляшки білого міцного вина, прозваного в народі "біоміцином", двісті грамів цукерок "Ранок в сосновому лісі", білий батон, півкіло докторської ковбаси, пачку не самих дешевих сигарет "Орбіта" та квитки на пригородній потяг до Путивля і назад. Звісно, на квитках можна було б зекономити, поїхавши до села Таранське, але там завжди було багатолюдно, там берегами вдень і вночі сновигала невгамовна молодь. Решту залишив вдома. "Ще не відомо, з чим дістануся Костроми. Не буде за що в дорозі і пива випити".

Ретельно продуманий план луснув, щойно парочка добулася станції Путивль: фактично вона розташовується у Бурині, а до Путивля треба ще діставатися автобусом.

Коштів на автобус у кавалера не було. Він запалив цигарку і озирнувся по боках, наче нічого не сталося. Зайве помилювавшись подружкою, що безтурботно гуляла пероном, оцінив обстановку. "Недоумок! Знайшов на чому економити! Знеславितись з-за якогось карбованця!" – картав він себе подумки.

На лавочці попід розкішною липою галасливо відпочивали дві молоді циганки з купою діточок.

— Коштовний! Хочеш погадаю на любов? Гарна в тебе подружка, але невдовзі втратиш ти її. Позолоти ручку, усе розкажу, – вигукнула одна.

Льоня заперечливо мотнув головою: не вірив він циганкам. Тоді до нього підскочило циганча:

— Дядько, дай руб! Затанцюю і на пузі, і на голові!

Льоня дістав із сумки чотири цукерки з ведмедиками на обгортках і сказав: – На ось, пригости сестер.

Раптом, серед ріденької публіки йому на око впав хлопчина, який здався знайомим. "Точно! З нашого гуртожитку, з одного поверху. Інколи заходив до нас поживитися сигареткою. Здається, закінчив інститут роком раніше. Хай тобі грець! Забувся, як звати... Але він зрозуміє".

— Привіт, Сашко! Де б, оце, ми зустрілися! Що тут робиш, у цій глибинці? – кинувся він до хлопця наче до рідного.

— Петро я. А ти Льоня з п'ятдесят третьої? У Бурині я працюю головним інженером елеватора. А ти, звідки тут?

— З Конотопу. Розумієш, Петре, тут така справа... Бачиш оту красуху на пероні? Оце умовив її переночувати на Сейму, та не передбачив кошти на автобус до Путивля. Маєш карбованець?

— Та ти що? Звісно! Ось візьми троячку про всяк випадок. Таку діваху не можна упускати... Пробач, але мій потяг на Ворожбу вже відходить. Бувай!– схвильовано пробурмотів Петро і зник у череві загального вагону.

Ті дві ночі на зачарованій річці надовго запам'яталися шукачам любові. Позичене у спортзалі мініатюрне шатро виявилось чудовим укриттям від спостережливих рибалок, що терпеливо сиділи з вудками на протилежному березі. Вечірнє сонце розжарило брезент і попервах коханці потерпали від задухи і поту, але з настанням темноти вони викотилися назовні і продовжили кохатися так розкуто, пристрасно й несамовито, що молодий місяць, засоромившись, сховався у хмарах. Риба перестала плескатись, і навкруг усе замерло. *"Тиха украинская ночь. Прозрачно небо. Звёзды блещут"*, – заміряно продекламувала Рита. *"Чуден Сейм при тихой погоде..."* – підхопив Льоня, підсилившись ковтком "біоміцину", і подумав: "Дідько! А як же гаряче вона стогне! Усю рибу розполошила".

За тиждень він поїхав, пообіцявши написати, тільки-но розбереться що до чого. Обстановка реально виявилась не простою. По-перше, направлення до обласного центру було лише принадою. Насправді його молокозавод знаходився за сто кілометрів від Костороми, у містечку Солигалич, куди, чіпляючись за коріння вікових сосон,

потертий автобус "ПАЗ" пхався вісім годин. Навколо шумів чорний ліс, в якому, за переказом, колись заблукав Іван Сусанін.

— Ставка головного механіка сто тридцять рублів, – порадував начальник відділу кадрів.

— "Був злиденним студентом, став убогим інженером" – мовчки відзначив Льоня.

— Але не журись: сметану і сир їстимеш задарма, від пуза, і молоком запиватимеш. Окрім того, своїм працівникам завод безоплатно відпускає пахту і відвійки, отже тут усі відгодовують на рік принаймні одного кабанчика. Моя порада: якнайшвидше заводь сім'ю, господарство. Дівки у нас ядерні. Ти ж українець?

Молодому спеціалісту надали житло у дерев'яному приватному будинку, господарі якого мали на порі красунечку-доньку Таню.

"Хіба тендітна Рита захоче жити в цій глушині? Ні, не стану квапитись", – міркував Льоня, раз за разом відкладаючи написання листа з запрошенням. Це не завадило йому знюхатись із заміжньою жінкою, невдоволеною своїм завжди п'яним чоловіком. Вона відкрито навідувала Льоню за місцем проживання, чим повергнула у жах учорашню десятикласницю Таню. Господарі припинили пригощати його обідами, і він повністю підсів на молочну дієту. Врешті-решт, неборака дійшов думки, що життя у цій "дірі" нічого доброго йому не принесе, і усякими правдами та хитрощами виклопотав собі вільний диплом.

До Конотопа він повернувся наступного року у серпні місяці і нетерпляче кинувся до Рити. Відкрила йому мама. Вона спантеличено глянула на букет білих хризантем.

— *"Молодой человек! Ви думаете, вас должны ждать вечно? Рите повернулся приличный мужчина, футбольный тренер, и забрал к себе в Харьков. Они расписались, и он усыновил ребёнка. Может ей что-то передать?"* – мама доброзичливо заглянула Льоні в очі.